

Het kwade wyf getemt : klugtspel

<https://hdl.handle.net/1874/36407>

H E T

K W A D E W Y F

G E T E M T.

K L U G T S P E L,

DOOR

V. D.

T e L E I D E N,

By JOHANNES BOS, 1761.

OP HET
KLUGTSPEL,

GENAAMT

HET KWADE WYF

GETEEMT.

Hier komt de Gierigheid en heerschezugt 't zamen plagen
Het harte van een Vrouw, die 't gantsche huisgezin,
Gelyk Megéra, of een helsche duivelin,
Tot spyt van haren Man, wil op haar horens dragen.

Maar ziet door vrienden hulp, aan wie haar Man gaat klagen,
Zoo werd het snood fenyn, van deez' vergifte spin
Hier kragteloos gemaakt, en haat en nyd die in
Haar hart gehuisvest was, ziet men door list verjagen.

Daar liefde en eendragt is, daar is het huis in rust,
Maar als de haat en nyd deez' liefdes vlam uitbluft
En tweedragt zaait in 't hart, kan twist veel onheil brouwen.

Dank zy den maker die dit kwade Wyf, zoo eêl
Heeft in het ligt gebragt tot dienst van het Toneel,
Het strekke een voorbeeld en een spiegel voor veel Vrouwen.

VERTONERS.

JACOBA, *Vrouw van Lodewyk.*

KATRYN, *Meid van Jacoba.*

KLAAS, *Knegt van Lodewyk.*

HENDRIK, *wonende in een huis van Jacoba.*

LODEWYK, *een Koopman.*

ARNOLDUS,

LEONARD, *Notaris, Broeder van* } *Vrienden van*
Arnoldus. } *Lodewyk.*

FERDINANT, *Neef van Lodewyk.*

STOFFEL, *een Smit.*

FLIP, *Knegt van Arnoldus.*

KOENRAAD, *Schout.*

Het Toneel verbeeld een Kamer in het huis van
Lodewyk en Jacoba.

H E T
K W A D E W Y F
G E T E M T.
K L U G T S P E L.

E E R S T E T O N E E L.

J A C O B A , K A T R Y N .

J A C O B A .

Katryn heb jy gehoord wat ik je heb bevolen?
Ikzei je zoud het vuur, weg doen, en all' de kolen
Zyn nou al haast vergaan; je doet niet dat ik zeg,
Ga dog na agter toe en steek de kolen weg.

K A T R Y N .

- „ Wat komt haar over? 'k heb haar nooit zoo horen
spreken
„ Op zulk een zagten toon, dat is voorwaar een teken
„ Van nakend ongeval

J A C O B A .

„ Wat prevel jy zoo stil?
Wil jy dat ik 't zal doen, zeg maar hoe is je wil?

K A T R Y N .

Ik ga Juffrouw ik ga, ei wil je niet verstoren,
Het doet je byster kwaad.

J A C O B A .

„ Wat zal ik langer horen
Van zulk een langtong? ga, of 'k zal een dag vyf ses
Jou laten vasten voor

HET KWADE WYF GETEMT,

K A T R Y N.

Juffrouw je Dienares;

Jy geeft me niet genoeg om regt daar van te leven,
Spreek jy van vasten nog, waar door wort jy gedreven;
Dat jy verkorten wilt des menschen levens tyd,
Dat meen je ummers niet, want jou mildadigheid
Gaat all' de vrouwen, die ik ken, zeer verr' te boven,
k Zie dat jy kwaad wort, nou ik ga het vuur uitdoven.
binnen.

T W E D E T O N E E L.

J A C O B A *alleen.*

Ja wel, wat word ik hier van ieder een gebruid,
Dan van myn man, dien ik eens deeg'lyk op zyn hui
Zel raken, zoo hy my nog langer zoekt te kwellen,
Hy is nog naauw in huis, of wil me wetten stellen,
Dat 'k hem de sleutels geef, neen 'k heb het eens be-
proeft,
6 Vuilbond! dat my nog tot heden toe bedroeft;
Hy kwam zoo van de straat met vuilbeslikte voeten
In 't allerbest vertrek, daar ik hem kwam begroeten
Met vriendelyke reën om zyne morsigheid,
Maar hy zo vals als vuil, gaf my niet eens de tyd,
Dat ik myn redenen te degen uit kon spreken,
Maar liep me tegens 't lyf, en had ik niet geweken
'k Was in gevaar geweest te vallen op den grond,
Ik liet hem henen gaan, maar 'k zwoer ook zoo terstond,
Dat hy nooit buiten my zou in een kamer komen,
Ik heb tot heden toe myn eed ook waargenomen;
Aan d'een of and're kant plaagt my gestaêg die snaak,
Hy doet nooit naar myn wil, het schynt hy heeft ver-
maak,
Om my in al myn doen en werk te wederstreven,
Hy wilde giff'ren nog dat 'k hem zou reek'ning geven
Van 't geen 't huishouden raakt, maar, zou ik dus de een
Der

Der Vrouwen schennen? neen, zulks doe ik nimmer-
meer,
Maar 'k zal dat slaavsche jak van mynen hals afhou'en,
Tot spyt der mannen, en triumph van alle vrouwen.

D E R D E T O N E E L.

K L A A S, J A C O B A.

K L A A S.

Juffrouw daar is een Man die jou wel graag wou zien,
J A C O B A.

Wel lompert breng hem hier,

K L A A S.

Ik dank je, 'tzel geschiên.
„ Nou vrees ik voor een storm van donderende woor-
den,
„ Van haar zagtzinnigheid, of men Megéra hoorden.

V I E R D E T O N E E L.

J A C O B A, H E N D R I K, K L A A S.

J A C O B A.

B en jy het Hendrikbuur, dat 's goed, breng jy me
geld?

Dat komt my altyd goed, 'k had my al voorgesteld,
Dat ik de huur van 't huis van jou haast zou ontfangen,
'k Geef jou kwitantie, voort, wil my het geld vast lan-
gen.

H E N D R I K.

De tyd daar van Juffrouw is morgen ummers om,
'k Zel 't geven op zyn tyd, de reden dat ik kom,
Is dat 'k je vragen zel, myn huis te repareren,
Zoo ver het nodig is, het dak is, ('k wilt wel zweren,)
Zoo digt gelyk een zeef, de schoorsteen daar 'k van
sprak

Toen ik laast by je was, leit byna op het dak.

A 4

K L A A S.

8 HET KWADE WYF GETEMT,

K L A A S.

Dan kan een dunne trouw van goeje storrem winden
 De schoorsteen en het dak en al den droes verslinden,
 „ Viel Juffrouw dan maar meê.

J A C O B A, *tegens Hendrik.*

Je komt nooit hier dunkt my

Dan met veel zwarigheid, hoe denk jy dan dat jy,
 Met al jou zot geteem myn geld maar zelt ofhalen,
 Als ik laat werken zeg, zel jy het dan betalen?

„ k Zou meer vertimmeren als trekken van het huis,
 Was dit niet naar je zin? neen vrind dat is abuis.

H E N D R I K.

Ja als je 't niet wil doen, zel ik je 't geld niet geven,

„ k Betaal je altyd prompt, heb jy nog van jou leven,
 Ooit na je geld gewagt? vraag zelfs maar an je man,
 Wyl hy het beter weet als jy het weten kan.

Dat men de huizen moet behoor'lyk repareren,

Dog wil jy het niet doen, zel ik 't je zien te leren.

J A C O B A.

Ja of jy dreigt of niet, ik stoor me aan geen praat,

„ k Verzoek dierhalven dat jy spoedig henen gaat.

Klaas, laat hem schielyk uit, 'k wil geen geteem meê
 horen. *binnen.*

V Y F D E T O N E E L.

H E N D R I K, K L A A S.

H E N D R I K.

„ k B e g r y p niet dat die beest jou heer nog kon beko-
 ren,

„ k Beklaag hem in myn hart, dat hy met zulk een wyf
 Moet leven, had zy my; 'k sloeg haar voor tydverdrijf.

K L A A S.

Ik zel je haar gedrag na 't leven of gaan malen,

Ze is gierig, net, en lui, nog slimmer in 't betalen

Van schulden, wyl zy niet kan scheijen van haar geld,

Hoe dikwyls dat myn Heer haar dit voor ogen steld.

H E N.

H E N D R I K.

My dunkt Klaas dat je Heer moest zorgen voor die zaken,

't Is zyn fatsoen te na, kan hy zo ver niet raken
Dat hy het geld betaalt?

K L A A S.

't Zyn schulden Hendrikbuur
Die hy niet na kan gaan, van brood, bier, zout en zuur.
Van olie, sla . . . , in 't kort al zulke bagatellen,
Die men voor Juffrouw maar op rekening moet stellen,
Is dat geen dulligheid? 'k geloof voor vast van ja.
En is men Heer niet t' huis dan is het Klaas haal sla,
En is hy niet weêrom als 't tyd is om te eeten,
Denkt jy dat zy hem wagt, tut! tut! hy word ver-
geten.

En zy bezit het huis geheel in haare magt,
Ze sluit de kamers toe, hy heeft niet zo veel kragt
In een vertrek te gaan, zyn dat geen fraije zaken?

H E N D R I K.

Hy moest 'er met geweld dan binnen zien te raken,
Mag hy dan niets doen Klaas?

K L A A S.

't Is alles hem verboôn,
Ga zei zy laast van deze kamer 't is bier schoon,
Als jy iets hebben moet dan ken je 't my wel wragen,
Myn fyne matjes kunnen 't slepen niet verdragen.
Dus hoor je hoe de man is meester in zyn huis;
Op zolder is het meê voor Lodewyk niet pluis,
Ze vloekt en tiert, als was zy gantsch bezeten,
En roept blyf daar van daan, het stof valt deur de reten
Tot in myn kamer neêr, hy maakt dan hoe hy 't maakt,
't Is anders niet als leed dat hy van Juffrouw smaakt;
En doet Katryn of ik iets dat haar kan misbagen,
Ze wil ons zoo terstond 't vierkante gat uitjagen,
Of wil ons vasten doen, wat dunkije van die straf,
Is die niet tot haar winst? maar! eer 'k iets om haar gaf,

10 HET KWADE WYF GETEMT;

Zag ik veel liever haar de laatste doodsnik geven;
Zoo zouden Lodewyk, en wy geruster leven.

H E N D R I K.

Nu Klaas, ik ga, vaar wel, ik kan niet langer staan,
'k Spreek je wel nader, want ik moet nu henen gaan.
binnen.

S E S D E T O N E E L.

K L A A S, *alleen.*

J a buurman ga maar heen, 'k vrees dat jy lang zal wag-
ten,

Eer jy je huis ziet repareren, maar gants kragten!
Was 'k in jou plaats, en had die Duivelin my voor,
'k Zweer by myn leege maag, en Lodewyk z' kastroor,
'k Zou my van zulk een wyf zoo laf niet laten plagen,
'k Zou na haar stuurse kop, en gierigheid niet vragen,
Maar trekken 't voor het regt, en tonen dat een man,
Zo wel dat kwade wyf, als zy ons plagen kan.
Maar zagt! daar wort geschelt, 't zal Lodewyk ligt
wezen,

Komt hy nu weer beslikt zo heeft hy veel te vrezen.

Z E V E N D E T O N E E L.

K L A A S, L O D E W Y K.

K L A A S.

M yn Heer na 'k zie, zo zyn je schoenen reed'lyk
vuil,
Neem het niet kwalijk Heer

L O D E W Y K.

Wat bruit je dat zeg uil?

K L A A S.

Het is de order deur de Juffrouw my gegeven,
Je weet zo wel als ik, dat men daar na moet leven,
Ik heb je muilen hier, trek dog uw' schoenen uit,
Want anders ben je weêr van jou voogdes gebruit;
't Was

't Was dunkt my best dat jy haar stuursheid wat kost myden,

Want het is zeker slegt dat jy zoo veel moet lyden,
'k Beklaag je in myn hart, . . . maar, zou 'er dan geen raad
Te vinden zyn, om u te vreden van de smaad
Van dat vervloekte wyf? (vergeef dit stoute spreken,)
Men moest, gelyk me dunkt haar kop wat zien te bre-
ken,

Ik heb meermaal gehoord van wyven die zoo boos
En lelyk waren als de Juffrouw, en zoo loos,
Dat zy de nikkers zelfs met puik van stuurse koppen,
Trots Lucifer zyn list al even zoude foppen,
Maar, in een korten tyd wierd al haar groote magt
Door goede rottingsmeer geheel te niet gebragt,
Daar komt zy, willen wy een kansje met haar wagen?

L O D E W Y K.

Neen Klaas, 't is nog geen tyd.

K L A A S.

Moet ze u nog langer plagen?

A G T S T E T O N E E L.

J A C O B A, K L A A S, L O D E W Y K.

J A C O B A.

Ben jy daar, wel wat nou, waar komt je nou van daan?
Wel heb ik 't niet gedogt! die schoenen zie ze eens
staan,

Zy zyn geheel beslikt, wie zag ooit mijner zaken,
Je zelt ze aanstonds zelfs dat zweer ik schoon gaan
maken.

K L A A S.

Laat ik of kaa dat doen, dat past niet an men Heer.

J A C O B A, *Klaas een slag geevende.*

Daar Vlegel, hou je bek, als ik het zoo begeer
Behoort het zoo te gaan, zel jy me tegenspreken?
Wat let my dat 'k dien hond. . . .

K L A A S.

K L A A S.

eêr jy jou meêr wilt wreken

Gaa 'k met de schoenen heen, en hou myn bek maar toe,
Ik dankje voor je gift.

J A C O B A.

'k ben jou gekal al moe.

Klaas binnen.

N E G E N D E T O N E E L.

L O D E W Y K, J A C O B A.

L O D E W Y K.

Moet ik dan langer nog in onrust met u leven,
En zult gy u dan nooit tot rust en vreê begeven?
Het is my groot verdriet, waar ik ook ga of sta,
De menschen wyzen my op straat met vingers na,
En roepen, *daar 's de man die tot affront der mannen*
Zig uit zyn eigen huis, door zyne vrouw laat bannen.
't Strekt u zoo wel als my tot oneer, kan ik ooit
Hier iemand brengen van myn Vrienden? immers nooit,
Gy maakt een afgod van uw huis, ik mag nooit spreken,
Of ik kryg kwaad bescheid, is dit niet vaak gebleken,
Wanneer gy my verbod in een vertrek te gaan,
En zei als ik 't niet deed, dat gy my dan zoud slaan?
Laat ons dog eind'lyk eens in vrede t'zamen leven,
En wil my dog zoo veel in alles niet weêrstreven,
Ik geef u immers de eer die ik u geven kan,
Maar geef my ook de eer die my toekomt als man.

J A C O B A.

Voorwaar ik ben geraakt, 'k beken dat uwe woorden
My treffen in het hart, dat ik u vaak verstoorden
Is my van harte leed, dog 'k voeg my naar uw' wil,
'k Weêrstreef u langer niet, 'k zal my gerust en stil
Naar alles wat gy wilt behoorelyk gedragen,
Kan nu myn waarde Man zyn Vrouwetje niet behagen?

L o.

L O D E W Y K.

'k Ben over u myn Vrouw ten hoogften nu voldaan,
Indien het waarheid is dat gy my doet verftaan.

J A C O B A.

Geloof je 't niet, wel, zeg, zou 't niet wel waarheid
wezen?

Je klaagt nou over my, wat had ik niet te vrezen
Als jy eens meester waart? 'k geloof wel dat myn huis
Zou merken dat jy 't waart, neen vrind dat is abuis,
Ik zal myn wettig regt fpyt alle lafteraren
Tot roem der vrouwen zeer wel weten te bewaren,
Denk jy dat ik zoo ras om al jou zotte praat
Jou geven zou het regt dat aan de vrouwen staat?
Neen Man lief, al wift jy nog eens zoo fyn te preken,
Ik ftoor my daar niet an vergeefs is al jou fpreken,
Ik wil niet dat je ooit hy zy ook wie hy zy,
Zel brengen in men huis, en doet je 't zoo zel jy
Rys zien wat ik vermag, je ken je hier na dragen,
Of 'k zal hen trots je magt aanftonds myn deur uit jagen,
'k Gedoog geen vrinden hier, 't geeft anders niet dan
fcha

Wanneer men vrinden vraagt, want Nigt Cornelia
Wift als ze hier was met haar Man verbruft te vreten,
En dat ftaat my niet an, ik heb ook moet je weten
Geen luft om zoo veel goed te halen voor den dag
Als men dan hebben moet, hoe jy ook praten mag
Ik fta het nimmer toe, 'kgebruik reets zoo veel woorden
Om 't u te doen verftaan, fprak gy gelyk 't behoorde
Gy gaf my groot gelyk, maar 't zal u vroeg of laat,
Wel. . . .

L O D E W Y K.

gy verftaat my niet.

J A C O B A.

Ik zeg gy zult het u in 't einde eens beklagen,
Als jy zoo voort gaat, en my langer nog wilt plagen,
Ik

Ik haal geen vrienden in, 'k wil niet dat jy 't zel doen;
Versta je dat wel, zeg?

L O D E W Y K.

Gy toont uw groot fatzoen.

J A C O B A.

Het bruit my niet een hair wat and're daarvan zeggen;
'k Behoef ook ieder een myn doen niet uit te leggen,

Lodewyk wil heen gaan.

Waar gaa je nou na toe? kom hier blyf nog wat staans;

Ik ga van avond uit, dan ken jy niet uitgaan,

Ik wil het volk alleen in huis niet laten blyven,

'k Geloof dat zy alleen hier niet veul goed bedryven;

Pas dan te degen op, en ga te met rys zien,

Of ze in de keuken ook iets kwaads doen, want mis-
schien

Zal't wel tien uren zyn, eer 'k weder t'huis zel komen;

Maar 'k wil dat myn bevel getrouw word waargeno-
men,

Geen volk hier in myn huis, gy kunt voorzigtig zyn.

L O D E W Y K.

Waar gaat gy dan na toe?

J A C O B A.

dat raaktje niet,

L O D E W Y K.

„ dat zwyn.

J A C O B A.

'k Wil jou waar ik zal gaan geen rekenschap van geven;

'k Ga heen.

binnen.

T I E N D E T O N E E L.

L O D E W Y K, *alleen.*

brui heen. Maar weet dat myn geduld verdreven

Is door uw' raserny, het is nu lang genoeg

Dat ik uw' plagerny, en toomloosheid verdroeg;

Wie was ooit zo geplaagt met zulk een schuim der
vrouwen? Wat

Wat was ik bly, toen ik Jacoba kreeg te trouwen,
 Maar laas! 'k was naauw getrouwt of zy betoonde ras
 Dat zy veel beter schein als dat zy waarlyk was,
 'k Heb voor dat ik met haar in 't huw'lyk was verbonden
 Gerust geleeft, maar 'k had het einde haast gevonden
 Van dien gerusten tyd, 'k wort steeds van haar geplaagt,
 En dat my nog het meest in al haar doen mishaaft
 Is dat zy gierig is, en nimmer wil gehengen,
 Dat ik ooit enig Vriend van my in huis zal brengen,
 Dog ik zal eind'lyk zien of ik 't verand'ren kan,
 'k Ga naar Arnoldus toe, die sprak 'er gist'ren van,
 Wanneer 't my nodig dagt ik hem om raad zou vragen,
 Het is nu meer dan tyd, ik kan niet meêr verdragen;
 Maar, 'k vraag hem liever hier, het ga dan zo het gaat,
 Ik dulde 't langer niet, ik vraag hem dan om raad.
 Klaas! Klaas!

E L F D E T O N E E L.

K L A A S, L O D E W Y K.

K L A A S.

Roep jy men Heer? Zeg my wat 's jou begeren?

L O D E W Y K.

Ga naar Arnoldus toe, maar wil weêr spoedig keren,
 Zeg dat ik hem verzoek dat hy met alle spoed
 Hier by my komt, wyl ik hem nodig spreken moet.

K L A A S.

Heel goed men Heer, ik vlieg om spoedig weêr te
 wezen,

Eer Juffrouw 't merken kan, 'k zou aêrs voor slagen
 vrezen.

beide binnen.

T W A A L F D E T O N E E L.

J A C O B A, *alleen.*

Ik heb het wel gedacht, Arnoldus komt weêr hier,
 Om

16 HET KWADE WYF GETEMT,

Om hem te spreken, goed, 'k heb alles, wyn en bier
 Gesloten voor dien gult, 't zal hun wel haast vervelen
 Zoo droog te zitten, 'k wil een nieuwe klugt gaan spre-
 len,

Ik kruip in deeze kas, zo haast ik hem maar hoor,
 'k Wil weten wat het is; maar, als ik eens versmoor!
 Geen nood, ik zal 'er maar een gaatje in gaan maken,
 Dan heb ik lugt genoeg, en kan dan alle zaken
 Beschouwen met myn oog, 'k zal met myn schar nu
 maar

Een gaatje maken in 't tapyt, zo kan ik klaar
 Ondekken wat geschied, maar zagt! ik hoor hem ko-
 men,

Nu dient wel myne list voorzigtig waargenomen,
 Ik kruip 'er in, ik denk het Spel beginnen zal.

DE RTIENDE TONEEL.

LODEWYK, KATRYN, *Jacoba in de kas.*

LODEWYK.

Katryn waar is myn Vrouw? ik zoek haar overal,
 En 'k vind haar nogtans niet.

KATRYN.

Ik heb haar horen zeggen
 Dat ze uit zou gaan, men Heer.

LODEWYK.

Zou zy te slapen leggen?

KATRYN.

Neen Heer het is te laat, ze heeft in 't middag uur
 Toen zy van tafel kwam, geslapen.

LODEWYK.

Wat een kuur,
 Dat ze uit gaat zonder het te zeggen, 'k heb myn leven
 Zulks nooit van haar gezien, maar zy wort thans ge-
 dreven

Van

Van nog veel bozer kop als zy ooit heeft gehad,
 Dies kan het ligt'lyk zyn zoo ik het wel bevat,
 Dat zy is uit gegaan, alleen om my te kwellen;
 Katryn doe op de deur my dunkt ik hoor daar schellen.

Katryn binnen, en weer uit.

K A T R Y N.

Myn Heer daar is je Vrind Arnoldus die jou graag
 Zou spreken, zoo 't je blijft, met nog twe and're Heren.

L O D E W Y K.

Vraag

Of 't hun beliest by my hier in 't vertrek te komen.

Katryn binnen.

Drie Vrienden te gelyk! wierd dit van haar vernomen,
 't Was oorlog weer op nieuw.

VEERTIENDE TONEEL.

LODEWYK, KLAAS, FERDINAND, LEONARD,
 ARNOLDUS, *Jacoba in de kas.*

L O D E W Y K.

Zyt welkom Heren. Klaas!
 Zet stoelen lustig, maar maak niet te veel geraas,
 Kryg pypen en tabak, en wyn, wilje wat haasten.

K L A A S.

„ Twee rynse ben 'er nog, maar Heer dat ben de laatste.

L O D E W Y K.

„ Dat komt 'er niet op aan, breng niet meer als 'er is,
 „ Maar rode en witte wyn, heb ik die nog?

K L A A S.

„ In overvloed myn Heer, ik zel ze voort gaan halen,
 „ Maar! kwam je vrouw nu t' huis, je zoud ze duut betalen.

„ Gewis,

binnen.

B

V Y F.

VYFTIENDE TONEEL.

ARNOLDUS, LODEWYK, FERDINAND, LEONARD,
JACOBA, *in de kas.*

ARNOLDUS.

Wel nu Heer Lodewyk, hebt gy u nu bedagt,
Zult gy nu eindelyk de stuurse kop, en magt
Verbreken van uw' Vrouw? gy hebt zo veel geleden,
Gy weet hoe 'k u al lang hier toe zocht t' overreden,
Maar gy was steeds in hoop dat het verand'ren zou,
My dunkt ik zou my niet door zulk een boze vrouw
Zo laten plagen; gy hebt haar veel toegelaten
Van uwen trouwdag af, nu kunt gy met uw praten
Dat ingewortelt kwaad niet keren, zoo dat gy
U zelve hebt gebragt in deeze slaverny.

SESTIENDE TONEEL.

KLAAS, LODEWYK, FERDINAND, LEONARD,
JACOBA, *in de kas.*

KLAAS, *laggende.*

Ja wel dat duivels wyf! 'k heb nog nooit van myn leven
Zoo fraai een klugt gezien, myn Heer ik kan niet
geven
Dat jy me had belast, ik vind de kelder toe,
'k Heb pypen nog tabak.

LODEWYK.

Hoe komt dat zoo, wel hoe?

KLAAS.

Myn Heer zoo 't jou belieft zel ik 't je kort'lyk zeg-
gen,
Et 't geen ik hier van denk rondborstig uitgaan leggen;
Waar.

Wanneer ik na het huis van Heer Arnold zou gaan,
 Vond ik je Vrouwtje lief hier om het hoekje staan,
 Die zeker hyt gehoord wat wy hier t'zamen spraken,
 Ik dogt wel, wat wil zy daar zoo allenig maken,
 Dog egter ging ik voort als of ik haar niet zag;
 Zy is gelyk je weet, als zy je plagen mag
 Te vreden, en om jou te deeg eens uit te stryken,
 Hyt zy dit wis gedaan; belieft je rys te kyken
 Of jy hem oop'nen kunt, ik mag 't wel lyden Heer,
 Dog jy komt even na als jy gegaan bent weêr.

F E R D I N A N D.

Wel Neef was 'k in uw' plaats, ik zou hem open breken,
 Laat zy vast schelden, toon uw magt.

K L A A S.

Wel felleweken!

Men Heer wat zeg je daar? opbreken! ja zie daar,
 Dan blyf ik niet in huis, 'k sweer by die kandelaar,
 Die daar op tafel staat, dat zy me zou vermoorden,
 Opbreken! zeg je ook? wel Heer spreek jy die woor-
 den!

L O D E W Y K.

Opbreken zegt gy Neef? maar doe ik dat, wat zal
 Ik met myn Vrouw geplaagt zyn, 'k vrees voor onge-
 val,

Gy kent haar nog niet regt; ik zou ook weder vrezen,
 Dat dit my nog te meer nadelig zoude wezen.

L E O N A R D.

Vriend Lodewyk ik hoor nu uit uw eigen mond,
 Dat ik niet zelden van veel and're lui verstond,
 Te weten, dat g' uw Vrouw ontziet gantsch buiten
 reden;

En gy te haastig zwigt voor haar oplopenheden,
 't Is of g' haar Jongen zyt, hebt gy geen hart in 't lyf?
 Doe naar myn raad, zoo ziet g' u meester van uw wyf;
 Wilt ge in een kamer zyn, zeg haar met goede woor-
 den

20 HET KWADE WYF GETEMT,

Dat ze u de sleutels geeft, en zo zy u verstoorden,
 Dat ligt gebeuren kon, en weigert zy u dit,
 Zoo ga maar heen, en haal zoo haast gy kunt een
 fmit,

Doe hem de kamerdeur, dat zy het ziet, opmaken;
 Al raast zy als de droes, gy moet het werk niet staken,
 En knort zy eens op u, knor daar eens tegens aan
 Zoo heftig als gy kund; maar zoo zy u wil slaan,
 Zoo zyt voorzigtig, en klop ook met all' uw' kragten,
 Zoo zult gy eind'lyk zien dat zy u meêr zal agten
 Als ze u ooit heeft gedaan; en haare gierigheid,
 Kunt ge ook verand'ren, maar gy moet met goed be-
 leid,

En steeds metvriendschap haar te keer gaan, en proberen
 Of zy u hooren wil; gy moet u niet verneêren
 Voor haar hoogmoedigheid. Indien gy by geval
 Eens Vrienden noden wilt, en zy 't u weig'ren zal,
 Zoo is het best dat ge in een herberg hen laat komen,
 En leev daar zo gy wilt, zoo hebt gy niet te schromen
 Dat zy u hinderen zal, en komt gy 's avonds t' huis,
 Verhaal haar dan hoe ge u vermaakt hebt, dit 's een
 kruis

Voor haare gierigheid, ik wed dat deeze proeven
 U helpen zullen, zoo dat and're niet behoeven;
 'k Heb meer zulk spel gezien, 't is niet de eerste keer.

L O D E W Y K.

Maar zoo dat niet wil gaan?

L E O N A R D.

Dan moeten wy myn Heer,
 Als dit niet helpen wil weêr and're raad verschaffen,
 Naar dat de misdaad is, naar mate zyn de straffen,
 Het Beterhuis, myn Heer is dan de beste raad,
 Als alles is beproeft tot beet'ring van het kwaad.
 Had ik een Wyf als gy, 'k liet my niet ringeloren,
 'k Had haar eêr 't zo ver kwam al and're taal doen ho-
 ren,

Een

Een kwaad wyf is voorwaar den man tot groot verdriet,

Maar betert zy wel ooit, als men haar veel ontziet?
 Zy zyn door vriend'lykheid zeer zelden te bekeeren,
 Maar 't Beterhuis op 't laaft kan haar veel beter leren
 In eene week zoo 'k meen, als 't manshoofd in een jaar,
 Daar worden zy te deeg, de magt des mans gewaar;
 Kon ik de man die 't eerste Beterhuis liet bouwen!
 'k Zou hem gelyk myn vriend in groote waarde hou'en,
 Schoon hy wel word vervloekt van 't een of ander wyf
 Dat daar besloten zit, en tot haar tydverdryf
 De nikkers uit de hel zelfs wel om raad zou vragen,
 Om, was het mogelyk, haar man nog wat te plagen;
 In 't kort Heer Lodewyk, gy hoeft u langer niet
 Te laten bruijen, want, dewyl gy klaar voorziet,
 Dat uw' beminde Vrouw haar kop niet zal verzetten
 Zoo gy haar laat begaan, moet gy het haar beletten,
 Op de een of and're wys; en zoo 'k u helpen kan,
 Spreek my maar vry'lyk aan, 'k beloof u als een man
 Van Eer, u met myn raad en hulp te ondersteunen,
 Wil u in tusschen om uw' wyf maar niet bekreunen.

A R N O L D U S.

Maar Lodewyk, hoe zal het met uw kelder zyn?
 Geef ons een glaasje bier, kunt gy niet by den wyn.

L O D E W Y K.

Daar kan ik ook niet by.

F E R D I N A N D.

Wel laat hem open breken.

Gelyk ik heb gezegt, wie zal 't u tegenspreken?
 Uw' Vrouw is dog niet t' huis.

L O D E W Y K.

Hier Klaas! loop naar de Smit,

Verzoek hem dat hy komt.

K L A A S.

Heel goed, moet hy 't gerit
 Van al dat dieventuig meê brengen?

B 3

L o.

22 HET KWADE WYF GETEMT,

L O D E W Y K.

Maar kom wat spoedig weêr.

Ja, loop henen,

K L A A S.

Zo spoedig als myn benen.

A R N O L D U S.

„ Ei Klaas ga in passant eens by myn knegt, en zeg

„ Dat hy hier komen moet.

L O D E W Y K.

Klaas, ben je nog niet weg?

K L A A S *tegens Arnoldus.*

Ik zal myn Heer.

L O D E W Y K *tegens Klaas.*

Loop ras eêr wy van dorst verfmoren.

K L A A S.

Ik ga myn Heer, ik ga, ik geef myn paard de sporen.

Z E V E N T I E N D E T O N E E L.

KATRYN, LODEWYK, FERDINANT, ARNOLDUS,
LEONARD, JACOBA *in de kas.*

KATRYN, *baastig uitkomende met een fles wyn,
en eenige romers.*

Men Heer 'k heb hier een fles met goeje fransche wyn,
Met deeze romers, die ik nog vond staan.

L O D E W Y K.

Goed Katryn,

F E R D I N A N T.

Ik voel myn maag alreets naar zulk een teugje jeuken,
Vertrouwt je Juffrouw zoo de wyn maar in de keuken?

K A T R Y N.

Hoe dat die fles daar komt begryp ik niet men Heer,
Zy weet dit zeker niet.

L O D E W Y K.

Ja hadden wy maar meer,
Ga

Ga heen Kattryn, en zoek, of jy nog wat kunt vinden.

K A T R Y N.

Wist zy 't van deze fles, zy zou my vast verslinden.
binnen.

A G T I E N D E T O N E E L.

ARNOLDUS, LODEWYK, LEONARD, FERDINANT,
JACOBA *in de kas.*

A R N O L D U S.

Wyl gy Vriend Lodewyk de Smit dan hier verwagt,
Zoo zou 'k u raden, dat ge uw Wyf en al haar
kragt

Niet zult ontzien, maar ons in ons bywezen leren,
Hoe gy uw' regt bekomt, tot spyt van die 't verweren,
Laat all' de kamers Vriend, die zy gesloten houd,
En daar ze u nimmermeer allenig in vertrouwt,
Gelyk de kelder meê, met een maar open steken,
Dit is de beste wys, om u van haar te wreken,
Zy zal u in 't vervolg met meer omzigtigheid
Behand'len, zoo ik meen, en zoo zy 't nog niet meid,
Zoo bruit 'er eens wat op, ik zal u 't beste raden.

L O D E W Y K.

Maar Vrienden kan my dit als ik het doe niet schaden?

L E O N A R D.

In 't minste niet myn Heer, 'k blyf u daar borge voor,
't Stryd tegens regt en reên, dat dus uw' Vrouw het
spoor

Van pligt zo zeer veragt, 'k moet u ook waarlyk zeg-
gen,

Dat ik verwondert ben, dat ge u in band laat leggen,

En dus uw regt dat gy hernemen kunt, nog laat

In handen van uw' Vrouw, die u zoo vinnig haat,

Dat zy u schier benyd het dagligt te genieten;

Indien 't by my zo was, het zou haar haast verdrieten

24 HET KWADE WYF GETEMT;

My dus te plagen, en, ik zweer u op myn eer,
Wilt gy 't ook anders zien, gy moet myn raad doen
Heer.

L O D E W Y K.

'k Beken gy hebt gelyk, ik hoop 't ook waar te nemen,
Ik ben zulk leven moe.

A R N O L D U S.

Wel aan dan, niet te temen,
Besluiten wy dan maar, hoe deeze zaak zal gaan,
Zoo haast de Smit hier komt, laat alles open slaan,
Wy zullen dan by u, tot dat zy t' huis komt blyven,
En zoo zy weêr op u, gelyk ik denk, zal kyven,
Zeg haar dan kort en goed dat uwe wil zoo is,
Dat zy voorzigtig zy, en zig niet ligt vergis,
Dat gy eens moede zyt van naar haar kop te leven,
Verzoek haar vriendelyk dat ze u de sleutels geeve
Van alle kamers, en, zoo zy u tegenstreeft,
En dit op uw verzoek niet willig overgeeft,
Zoo laat haar vry all' 't geen gy dan gedaan hebt kyken,
Dan ziet zy dat gy 't meent, dan heeft zy klaare blyken
Dat gy verandert zyt, maar als ze uw zin niet doet,
En nog hartnekkig blyft, gelyk ik vrees, dan moet
Gy verder gaan, myn Heer, en over haar gaan klagen,
En tonen dat gy haar niet langer kunt verdragen,
Verzoek slegts dat gy haar moogt in een betenhuis
Doen zetten, zoo zyt gy bevreid van zulk een kruis,
Dit is voor 't kwade wyf gemenelyk het leste.

F E R D I N A N T.

Het is ook Heer Arnold, zoo my dunkt, 't allerbesten,
En 'k twyffel niet, of 't is Neef Lodewyk zyn zin;
Maar drinken wy nu eens een glas op 't goed begin,
Een glaasje lekk're wyn kan alle zorg' verdryven,
Ook kan 't 'er nu op staan.

L E O N A R D.

Wy zullen dog nog blyven.
Nu Lodewyk dat 's op de beet'ring van uw Vrouw.

L o

L O D E W Y K.

Ik dank u Vriend.

F E R D I N A N T.

Myn Nêef al meê op 't goed berouw.

A R N O L D U S.

Ik wensch met al myn hart dat zy zig zal bekeeren,
En eeren u als Man.

L O D E W Y K.

'k Wensch ook, ik dank u Heeren,

't Zou my tot vreugde zyn. 'k Sprak haar deez' middag
aan,Met vriendelyke reên, zy bleef aandagtig staan,
En luisterde naar my, ik bragt haar onder de oogen;
Hoe slegt zy met my leeft, zy was zoo 't scheen be-
wogenDoor myn goedaartigheid, en sprak, 'k beloof u trouw
Voortaan te leven, naar uw' wil, gelyk een Vrouw
Kan doen met alle regt, ik stond geheel verwondert,
'k Vroeg haar of 't errenst was, maar ach! toen was
't wêr hondert,Denkt gy niet dat ik 't meen (sprak zy als dol van nyd,
Terwyl zy my terstond deez' woorden nog toebyt,)
Ik zal myn wettig regt spyt alle lasteraren,
Tot roem der Vrouwen zeer wel weten te bewaren,
Wat dunkt u van die feeks, was dat niet fraai gezegt?F E R D I N A N T, *laggende.*

Zy heeft u van haar wil zeer kortt'lyk onderregt.

A R N O L D U S.

't Is om te laggen.

L E O N A R D,

Ja, dat nikkers niet verzinnen,
Weet een boosaartig Wyf altyd wel te beginnen.*Klaas schelt.*

Daar wert geschelt, daar zal Klaas met de Smit ligt zyn.

L O D E W Y K.

Daar wort gescheld! doe op. he! hoorje 't niet Kattryn?

HET KWADE WYF GETEMT,
NEGENTIENDE TONEEL.

KLAAS, LODEWYK, FERDINANT, STOFFEL *met een Keizer*, ARNOLDUS, LEONARD, JACOBA *in de kas*.

Hier zyn wy al myn Heer, ik met de deuropsteker,
Myn Heer hy brengt ook mee, een grooote yz're bre-
ker,
Voor Juffrouws kelderdeur.

K L A A S.
L O D E W Y K.

He! Stoffel ben je daar?

F E R D I N A N T.

Hoe ziet die vent zoo zwart?

Tegens Stoffel.

Zeg was Vuleaan je Vaar?

S T O F F E L.

Vuil kraan men Heer? wel neen me Vaer hiet mot je
weten

Roel Stoffelze, en deur de wandeling geheten
Roel Zuipgraag, maar men Heer, geen Vuilkraan dat
je 't vat,

Hy heit nooit dat ik weet een vuile kraan ehad.

L O D E W Y K.

Nu Stoffel Roelze dan, hoor! hier valt niet te praten,
Myn kelderdeur is toe, ik kan niet by de vaten,
Kom steek die deur eens op. Zal jy je haasten, zeg?

S T O F F E L.

Ja wel men Heer, kom Klaas ei wys me reis de weg.

A R N O L D U S.

„ Klaas heb jy Flip gezien?

K L A A S.

„ Ja Heer hy 's in de keuken.

A R.

ARNOLDUS.

- „ Dan kan hy straks het Wyf zoo 't nodig is wat beuken,
 „ Hy is daar toe bekwaam.

Klaas en Stoffel binnen.

TWINTIGSTE TONEEL.

LODEWYK, FERDINANT, ARNOEDUS, LEONARD,
 JACOB A *in de kas.*

LODEWYK.

Als hy nu heeft gedaan

Verzoek ik u om meê naar boven eens te gaan,
 Gy kunt getuigen zyn van 't geen geschied myn Heren,
 Ik zal op deeze wys myn Wyf nu anders leren;
 Wy zullen allen nu eens komen, daar 'k alleen
 Heb in geen jaar geweest, nu zal ik zoo ik meen,
 Niet vragen aan myn Vrouw, of het haar kan behagen,
 Dat ik hier in myn huis myn Vrienden eens zal vragen,
 Gaan wy nu waar 't ons lust.

FERDINANT.

Ja Neef dat is zoo 't hoort,

En wyl 't is vast gestelt, ga zonder vrezzen voort,
 't Zy gy het wind of niet, 't moet bersten of 't moet
 buigen; *laggende.*

Maar hebt gy wel genoeg aan deeze drie getuigen?

LODEWYK.

Ik twyffel daar niet aan.

EEN EN TWINTIGSTE TONEEL.

KLAAS, LODEWYK, LEONARD, ARNOLDUS, FERDINANT, STOFFEL, JACOBA *in de kas.*

KLAAS, *baastig uitkomende met een fles wyn.*

Myn Heer, 'k heb hier een fles
Tot teken van Triumph.

L O D E W Y K.

Wel haal 'er nog maar ses,
Maar kom schenk in eens Klaas, wy zullen eerst eens
drinken.

K L A A S.

„ Wel! kwam het Wyf nu t'huis wat zou het lelyk
stinken.

L E O N A R D.

Ja zoo dat hoort 'er by, nu zal de zaak eerst gaan,
Uw' Vrouws gezontheit Heer.

A R N O L D U S.

Wat! drink haar naar de maan,

F E R D I N A N T.

Zie zoo die wyn is goed.

L O D E W Y K.

Nu Stoffel, eens naar boven,
Ik heb nog werk voor jou.

S T O F F E L.

Dat wil ik wel eloven,
Hoe meêr hoe liever Heer, 'k verdien dan nog meêr geld.

L O D E W Y K.

Maar wees voorzigtig Vriend, dat jy het niet verteld.

S T O F F E L.

'k Zweer dat ik al zoo wel als Tryn je meid kan zwygen,
Geen mensch, wie dat hy was, zou ooit iets uit my kry-
gen.

L O D E W Y K.

Kom gaan wy dan maar heen.

alle binnen.

TWEE

TWEË EN TWINTIGSTE TONEEL.

JACOBA uit de kas komende, met een stok in de hand.

Wie speelt hier zo den baas!
 Men kelderdeur is op, hoor eens wat een geraas!
 Myn schoone trapjes ach! die 'k gift'ren nog liet schuren,
 Ontzien zy zelfs ook niet, helpt vrienden, helpt myn burenen!
 Hoort eens dat leven an, ô beest! ik ben niet t'huis,
 Dog ik, ik zal je straks en al dat snood gespuis
 Wel tonen dat 'k 'er ben, ik zal my wel verweren!
 En jou die schelmische rug, met dezen stok zo smeren,
 Dat het je heugen zal, hoe komt dat vee hier in!
 Zy zuipen helder toe, en dat op 't goed begin
 Van my te bruijen, en dat Luciferz' rapailje
 Stookt nog myn schotbeest op, maar 'k zweer je, ô Canailje,
 Dat ik je allen straks myn kragt, en heerschappy
 Zal doen gevoelen, vloekt dan op myn raserny!
 En kan ik nou myn lust niet aan myn plager boeten,
 Ik zweer u ô Tiran! 'k zal u daar na begroeten,
 Als ik u heb alleen, ik zel je krabb'len, dat
 Jy na je oogen zoekt, dan kanje door de stad
 Met een bebloede kop weêr over my gaan klagen;
 Zet my in 't bererhuis; wie heeft ooit van zyn dagen
 Een groter dief gezien, als Leonard dien guit,
 'k zweer je Snottaris, dat ik eens je ezelshuit
 Zo kloppen zel, dat zy daar lang nog van zult weten;
 Arnoldus, ô dien boef! die moest ik niet vergeten,
 Dien schelm begon het eerst, 'k sla hem zyn bek aan stuk
 Als ik hem krygen kan! had ik maar dat geluk;

Ik kruip weer in myn kas, om verder aan te horen
 Wat hier geschied, en wat men doet om my te storen.
binnen, in de kas.

DRIE EN TWINTIGSTE TONEEL.

KLAAS, FLIP, JACOBA *in de kas.*

W KLAAS, *brennende eenige flessen wyn.*
 el Flip wat zeg je maat, wat dunk je van die teef?

FLIP.

Nooit slimmer in het land, zoo waar Klaas als ik leef.

KLAAS.

Maar zie die flessen rys, kom laat 'er ons een legen,
 Wat zeg je 'er van maat Flip? kom doen wy 't rys te
 degen.

FLIP.

Ik ben 'er meê te vreên, maar is de wyn wel goed?

KLAAS.

Ja maat 't is ouwe krap, kom proef het, maar gantsch
 bloed!

Zuip niet te veel, eêr dat, het jou krygt by de ooren
 Ik loof vast dat het wyf haar hersens heeft verloren,
 Alleen door dezen wyn.

FLIP.

Zou 't waar zyn Klaas 'k looft ook,
 't Is een verbruste beest, en slimmer dan een spook,
 Wyl zy gestadig woed als of zy was bezeten;
 Maar Klaasje! apopo, men zou de fles vergeten.

KLAAS.

Wel aan, neem jy 'er een, en zet hem an je mond,
 'k Zal 't ook doen beste maat, het drinken is gezond.

FLIP.

Avous dan,

KLAAS.

'k Dank je Flip, zuip zoo veel jy kunt laden,

FLIP.

F L I P.

Die wyn is byster straf, en zal me haast verzaden,
Avous, nog eens dan.

K L A A S.

Ha! dat smaakt als fransche wyn.

F L I P.

Wel Flip zeg my dog eens wat zou het anders zyn?

K L A A S.

Wel zie je dat dan niet? 't is witte gek der gekken.

F L I P.

Dat is het zelfde Klaas, moet ik je dat ontdekken?

K L A A S.

Maar st.... zet neêr je fles, daar komen zy al weêr.

F L I P.

Dat 's een bedroefde zaak, ik proef het pas.

K L A A S.

Zet neêr.

Zie daar, daar zyn zy al, maar... vlugten wy maar he-
nen. *beide binnen.*

VIER EN TWINTIGSTE TONEEL.

ARNOLDUS, LODEWYK, JACOBA, FERDINANT,
LEONARD.

A R N O L D U S.

Dat 's nu verrigt myn Vriend, gy zult nu zou ik menen
Uw' zin wel krygen.

L O D E W Y K.

Ik hoop het zo, maar 'k zal

My anders dragen, zoo ik weêr in zulk geval
Mogt komen, 'k zal het nu met hardigheid eens wagen.

JACOBA. *Hefstig uit de kas liggende met een stok in de bant.*

Ja Schotbeest, jy zoud my nog langer willen plagen,

Zy slaat hem.

Hou daar dan vuilen dief, zoo jy je smoel niet houd,
Zel ik je doodslaan hond.

Tegens

Tegens Leonard.

En jy ô snoo rabout,

Die hem dorst raden my in 't heterhuis te zetten,
Vertrek terstond van hier, of 'k zal je kop verpletten!

VYF EN TWINTIGSTE TONEEL.

KLAAS, FLIP, ARNOLDUS, JACOBA, LODEWYK,
LEONARD, FERDINANT, KATRYN.KLAAS. *Schielyk inkomende met Flip en Katryn.***H**e! he! wat 'shier te doen! hoe droeskop komt zy hier?
Wat zeg je 'er van Katryn?

FLIP.

Sla dood dat monster dier.

ARNOLDUS.

Kom Klaas, en Flip je moet dat Vroumens hier bewaren,
Houd haar te deege vast.KLAAS, en FLIP, *te gelyk.*

Wy zullen dat wel klaren.

Zy vatten Jacoba aan.

KLAAS.

Juffrouw wat zeg je nu, zel jy wat zoeter zyn.
Of niet?

FLIP.

Zy moet wel Klaas, dat akrementze zwyf,
Of 't zal 'er op zyn, datJACOBA *tegens Flip.*

Wat zeg je Schurk?

FLIP.

'k Wil 't zweren,
Dat ik je kloppen zel, zoo jy niet wilt bekeren,
Jy bent een regte beest, zo slim als ik ooit zag,
*Zy wil los breken.*Vergun Juffrouw, dat ik je vaster houden mag
Eer jy me ontlopen wil, ik ken te wel je streken,

KLAAS.

K L A A S.

Ja Flip maat die zyn my veel meer dan jou gebleken.

L O D E W Y K, *tegens Klaas en Flip.*

Nu mannen laat haar los.

tegens Jacoba.

Jacoba zoo gy nu

Verand'ren wilt uw doen, 'k vergeev dan alles u,
Dog met dit voorbeding, dat gy me als Man zult eeren,J A C O B A, *bem aanvliegende.*Kom hier ô Wyvebeul, ik vlieg je in de veren,
'k Zel jou vermoorden hond.

L E O N A R D.

Dat loopt voorwaar te hoog,
t'Za mannen houd haar vast, want als zy ons bedroog
Klaas en Flip bouden haar vast.

Zou 't nog veel erger zyn, brengt haar maar in de keuken.

F L I P.

Wel is 'er niemand dan die haar wat af durft beuken?

L E O N A R D.

Dat komt nog niet te pas, breng haar maar haastig weg.
Zy brengen haar weg.

J A C O B A.

Is 't nog niet lang genoeg, wat wil je dan nou, zeg?

K L A A S.

Hoor Juffrouw al je praat is nou maar bagatellen,
Houd jy je maar geruft, men Heer zal 't jou wel stellen,
binnen.

S E S E N T W I N T I G S T E T O N E E L.

L O D E W Y K, L E O N A R D, A R N O L D U S, F E R D I N A N T.

L O D E W Y K.

W el nu Heer Leonard, wat nu in 't eind gedaan?
Gy ziet hoe alles staat, hoe zal 't nu verder gaan?

L E O N A R D.

Myn Heer, 'k bedenk my reets; het beste zou nu wezen,
Dat

34 HET KWADE WYF GETEMT,
Dat men eens zag of zy ook voor de Schout zou
vrezē,
Dat men die halen liet, en zien op deeze wys,
Nog iets te winnen Vriend.

L O D E W Y K.

Dat waar een groote prys,
Maar 'k twyffel daar zeer aan, dog ik wil 't wel eens
wagen.

L E O N A R D.

Wyl hy niet verre woont zal ik 't hem zelfs gaan vra-
gen,
Maar! 'k hoor voor 't laatst nog eens of zy my horen
wil;
Ik breng u voort bescheid. *binnen.*

ZEVEN EN TWINTIGSTE TONEEL.

ARNOLDUS, FERDINANT, LODEWYK.

A R N O L D U S.

Hoe staat gy daar zoo stijf
Heer Ferdinand?

F E R D I N A N T.

Myn Heer ik sta hier in gedagten,
'k Had nooit gedacht dat Nigt haar Man zoo weinig agte;
Tegens Lodewyk.

'k Beken het doet my leed, dat gy zoo lyden moet,
't Is waarlyk hart voor u, en groote tegenspoed,
Dat gy in plaats van vreugd, steets reden hebt tot treu-
ren,
Dog 'k hoop Neef Lodewyk, dat 't niet meer zal ge-
beuren;

Daar komt Heer Leonard.

ACT

AGT EN TWINTIGSTE TONEEL.

LODEWYK, LEONARD, ARNOLDUS, FERDINAND.

L O D E W Y K.

W el nu Heer hoe is 't nu?

L E O N A R D.

Het is nog even veel, zy vloekt en raast op u,
 En zegt, zy zal haar regt zo ligt niet overgeven,
 Zy lagt eens met de Schout, *by moet al anders leven,*
 Zoo *by my dwingen wil* (sprak zy) nu 'k ga myn Heer,
 Gelyk gezegt is, en ik kom zeer spoedig weêr.

binnen.

NEGEN EN TWINTIGSTE TONEEL.

LODEWYK, FERDINANT, KATRYN, ARNOLDUS.

L O D E W Y K.

K om drinken wy nog eens, want anders zal 't ver-
 veelen
 Zoo lang te wagten.

F E R D I N A N T.

Wel aan, 't kan my niet schelen.

K A T R Y N, *baastig uitkomende.*

Myn Heer waar 's Leonard, is hy al na de Schout,
 Is hy die zaak die jy aan hem hebt toevertrouwt
 Al gaan verrigten? om . . .

L O D E W Y K.

Wel Kaatje zeg wat reden?

K A T R Y N.

Om dat ik loof myn Heer dat zy haar koppigheden
 Een weinig al verlaat, gy zult haast meester zyn.

36 HET KWADE WYF GETEMT,

L O D E W Y K.

Gy zult haast meester zyn, hoe meenje dat Katryn?

K A T R Y N.

Zo haast Heer Leonard maar van de Schout ging spreken,

Was zy geheel verwoed, en zwoer dat zy 't zou wreken

Op u, en hem, en Heer Arnoldus, maar men Heer!

Zoo haast was hy niet weg, of zy bedenkt haar weêr,

Zy dagt wis dat jy 't deed slegts om haar te beproeven;

Ik denk dat nu de Schout voor haar niet zel behoeven

Te komen, want men Heer ze weet je vast besluit,

Wyl zy de heele tyd zat in die kas, waar uit

Zy alles heeft gezien, en al het spreken hoorden;

'k Wist het te voren niet, maar 'k heb het uit haar woorden

Zoo even pas verstaan. *

F E R D I N A N T.

Te beter is het stuk,

't Zal my veel vreugd zyn Neef, en 't strekke u tot ge-

luk.

L O D E W Y K.

Katryn daar wort geschelt, 't zal Leonard vast wezen,

Doe open haastig wat.

K A T R Y N.

„ Nu is zy wel in vrezén,

Ik ga men Heer 'k zel 't doen.

binnen.

D E R T I G S T E T O N E E L.

L O D E W Y K, K O E N R A A D, L E O N A R D, A R N O L D U S,

F E R D I N A N T.

L O D E W Y K, *tegens Koenraad.*

Myn Heer hebt gy verstaan

Dat 'k u verzoeken zal?

K O E N -

K O E N R A A D.

't Zal alles zeer wel gaan,
Heer Leonard heeft my reets van de zaak gesproken,
Roep nu uw' Vrouw maar hier, haar magt word haast
verbroken.

L E O N A R D.

Ik zal haar halen, en 'k stel haar met een nog voor
Wat haar gebeuren zal. *binnen.*

E E N E N D E R T I G S T E T O N E E L.

K O E N R A A D, L O D E W Y K, A R N O L D U S, F E R D I N A N T.

K O E N R A A D.

Het is my lief zoo 'k hoor
Heer Lodewyk, dat zy verandren zal van zinnen,
En gy door deeze list haar stuursheid moogt verwin-
nen,

Men is 'er meê gebruit als 't Wyf dus meester is;
'k Zal u eêr zy nog komt eens een geschiedenis
Verhalen, hoe een Wyf haar Man wist te bedriegen,
Wyl zy de kunst verstond, om meesterlyk te liegen;
Te Napels was een Vrouw, die, schoon zy was ge-
trouwt,

Nog enen Vreijer had dien zy staêg by haar houd,
Wanneer zy was alleen, om haar te diverteren,
't Gebeurde op een tyd dat zy haar Man zag keren,
Wyl hy de meesten tyd ging werken op het land,
Toen was zy buiten raad, dog egter haar Galand,
Die zeker schrander was, heeft haastig moed gegre-
pen,

Hy vind wel haast een list, en kruipt, (let welke kne-
pen,)

Zeer spoedig in een vat, dat hy aldaar vond staan;
De Man komt dan in huis, en diend zyn Vrouwtje aan,

Dat hy 't vat had verkogt, en aanstonds t'huis zou brengen,

Dat kan niet zyn (zegt zy) dat zal ik niet gebengen,

Wyl ik het heb verkogt, de Koopman zit 'er in,

Om eens te zien of het wel digt is naar zyn zin,

Als by 't niet hebben wil, dan kunje 't gaan verkopen;

Haar Vreijer die daar in met angst dan was gekropen

Komt weder uit het vat, en sprak dus tot den Man,

Het vat is my te vuil, zoo jy 't schoon maken kan,

Zoo wil ik ook de koop in genen delen breken;

De goede Man die niet verdagt was op die streken,

Klimt daar zeer haastig in, en werkt uit al zyn magt,

Zy zagen dus hunn' list gelukkiglyk volbragt,

En spelen vast hunn' rol, terwyl de Man moest werken,

Hy boende lustig aan, zoo dat hy niet kost merken,

Wat juist zyn Vrouwtje deed; als 't werken was gedaan

Kreeg hy 't bedongen geld, en moest nog eind'lyk gaan,

Om 't vat te brengen aan het huis van dezen koper,

Wat dunkt u Lodewyk, van zulk een hoerenloper,

En zulk een braave Vrouw, was dat geen schoone list?

Er gaat al zoo wat om, als men 't eens alles wist

Men zou 'er by myn keel, wel boeken vol van schry-

ven,

L O D E W Y K.

Maar 'k zie myn Vrouw nog niet, waar mag zy zoo lang blyven?

K O E N R A A D.

My dunkt ik hoor haar al, verand'ren wy van toon.

TWEE EN DERTIGSTE TONEEL.

LODEWYK, KLAAS, JACOBA, KOENRAAD, ARNOLDUS,
LEONARD, FERDINANT, KATRYN.

L O D E W Y K.

Jacoba, 'k vraag u nu voor 't laatst of gy den hoon,

En

En smaad, die ik door u zoo lang een tyd moest lyden,
 Nu met my moede zyt, en of gy 't voorts wil myden,
 Dan, of gy blyven wilt by uw styfkoppigheid?
 Gy hebt, dat weet gy zelfs, my menigmaal misleid,
 En myn gedult getergt, ja eind'lyk gantsch verdreven,
 Wyl gy my niet de eer die my toekomt woud' geven,
 Indien gy nog zo zyt, en altoos blyven wilt,
 Zoo zie ik dat ik heb onnodig tyd verspilt.
 En 'k ben genoodzaakt, nu, hoe zeer 't my ook mag
 kwellen,

U in verzekering tot myne rust te stellen;
 Gy ziet hier reets de Schout, die hier gekomen is
 Op myn verzoek; dog zoo u al de ergernis
 Door u my aangedaan u leed is, zal ik tonen,
 Dat ik genegen ben uw Deugden te belonen;
 Beraad u kort en goed, maar denk, wat ik u zeg
 Dat ik het waarlyk meen.

K L A A S, *tegens Katryn.*

„ Ze is nog niet ligtlyk weg.

L O D E W Y K.

Denk niet schoon ik dus spreek met heele zagte woor-
 den,

Dat het maar veinzen is, ô neen all' wat gy hoorden
 Zweer ik dat errenst is, en dat ik 't houden zal,
 Veel woorden zyn onnut, 'k verklaar in 't kort u al
 Wat ik te zeggen heb, dies wil voorzigtig wezen,
 Want zoo 'k na dezen weêr voor u nog heb te vrezen
 Ga 'k met myn zaken door. wat is 't? my dunkt gy
 schreid,

Is het uit waar berouw, of dat ge uw' koppigheid
 Nu niet kunt tonen?

J A C O B A.

Neen, 'k zal u niet meêr verstoren,
 't Heeft lang genoeg geduurt, 'k zal naar uw' spreken
 horen.

Zy valt op haar knien.

Vergeef my al het geen ik u heb aangedaan,
 En denk myn waarde Man dog nimmermeer daar aan.
 Gy zult voorts meester zyn, 'k zal my behoor'lyk dra-
 gen,

Dat gy nooit reden hebt om over my te klagen.

LODEWYK, *baar opregtende.*

Mag ik geloven dat gy 't meent Jacoba? want,
 Gy hebt my meer misleid.

J A C O B A.

Ik zweer 't u daar 's myn hant
 En ook myn hart met een, dat ik myn woord zal hou'en,
 Gy moogt my op myn woord en eed geruust betrouwen,
 Daar zyn de sleutels, 'k geef ze u over, op dat gy
 Zoud overtuigt zyn, dat ik myne heerschappy
 Zoo streng niet houden wil gelyk ik deed voor dezen,
 Leef zoo gy zelve wilt, ik zal niet nydig wezen
 Op 't geen gy doet, in 't kort, 'k beloof u op myn woord,
 Dat ik my dragen zal gelyk een vrouw behoord,
 Ik neem uw' Vrienden die hier zyn tot myn getuigen,
 Dat ik me in reed'lykheid naar uwe wil zal buigen,
 'k Zal met myn daden u doen zien dat ik getrouw
 Blyf by 't gegeven woord.

LODEWYK.

Dewyl dan uw berouw
 Opregt is, zal ik al het vorige vergeten;
 Wyl deeze Heren nu 't geen hier geschied is weten,
 Zou 't regt zyn dat men hen op morgen hier verzogt.

K L A A S, *tegens Katryn.*

„ Wat heit dat kwaje Wyf in 't eind nu uitgewrogt?

J A C O B A.

Ik ben 'er meê te vrêên, 'k mag het zeer gaarne lyden.

LODEWYK.

'k Verzoek myn Heren nu dat gy niet wilt verbreiden,
 Het geen hier is geschied, 'k verzoek ook dat gy my
 Benevens myne Vrouw, de eer wilt doen dat gy

Op

Op morgen, ons, met uw' bywezen wilt vereeren,
Behaagt het u Heer Schout?

K O E N R A A D.

Wat zeggen de and're Heeren?

A R N O L D U S.

Ik geef myn woord.

L E O N A R D.

Ik ook.

F E R D I N A N D.

Ik meê Neef Lodewyk,

Ik breek 't gezelschap niet.

L O D E W Y K.

Gy hebt wel groot gelyk,

'k Verwagt u alle dan, nog eens gedronken.

F E R D I N A N T.

Goet,

't Is nu de regten tyd dat men eens drinken moet.

L O D E W Y K.

Klaas! Schenk eens in.

K L A A S.

Goet Heer. *by schenkt.*

A R N O L D U S.

Ja laten wy eens smeren.

K L A A S, *tegens Arnoldus.*

Je zoud aêrs droog van borst weêr na je huis toe keren,
Draag daar dog zorge voor, want dat is ongezond,
Ik hou 'er gantsch niet van.

L E O N A R D.

Nu drinken wy in 't rond,

De Vriendschap.

F E R D I N A N T.

'k Wensch dat het in vriendschap lang mag blyven.

L. o.

1171676

42 HET KWADE WYF GET., KLUGTSP.

L O D E W Y K.

Ik meê Jacoba.

J A C O B A.

Ja ik ook.

K O E N R A A D.

'k Wil 't onderschryven.

A R N O L D U S.

De Vriendschap bind den band, die nyd eerst brak
aan tweên,
Nooit breekt de nyd wensch ik, onz' Vriendschaps
band van een.

K L A A S, tegens Katryn.

- „ Wat zegje nou Katryn, is dat niet wel een blyk
- „ Van haar verandering, zy is zo redelyk
- „ Dat ik verwondert ben.

K A T R Y N, tegens Klaas.

„ 'k Hoop 't langen tyd zal duren.

K L A A S, tegens Katryn.

- „ Die klugt zal wel haast zyn een praatje voor de bureu,
- tegens de aanschouwers.*

Aanschouwers wagt niet meêr, haar boosheid is gestuit,
Ik wensch u goede nagt, want deeze klugt is uit.

E I N D E.

